

Dissabte 26 de febrer de 2005, Aula 3.2 UB

Taller 80

Maternitats

Maite Mases, Institut de Ciències de l'Educació de la UB

Montserrat Castanys, CEIP La Popa, de Castellcir (Moianès)

Carmina Àlvarez, CEIP Bernat de Boil, de Barcelona

Proposat per l'Institut de Ciències de l'Educació de la UB

Maite Mases

Maternitats és el títol d'una sèrie de fotografies de mares i fills que Bru Rovira ha realitzat en diferents països. *Maternitats* ha viatjat per diferents escoles i aquest seminari consisteix en la presentació de les diferents experiències.

La necessitat de reinventar-se com a docents i de coparticipar és la que ha mogut aquestes experiències als diferents centres on s'han dut a terme. Bru Rovira va visitar diferents països en situació de conflicte i va copsar un aire fresc fotografiant maternitats. Les imatges no són preparades, són instantànies de moments reals i l'autor els posa noms a les persones fotografiades i explica la història i la situació de cada una d'elles.

Quatres escoles han treballat amb les fotografies, però es presenten tres de les experiències il·lustrant-les amb imatges projectades. Mentre s'han dut a terme no hi ha hagut connexió entre les escoles i és curiós veure com, en compartir els resultats, hi ha moltes coincidències. La idea és que l'exposició continuï viatjant per escoles, juntament amb l'experiència de les escoles que ja l'han gaudit, i que cada escola vagi afegint la seva experiència.

Montserrat Castanys - Experiència del CEIP La Popa, de Castellcir

El reportatge de Bru Rovira publicat al suplement dominical del diari La Vanguardia donava la sensació d'anar més enllà de la fotografia. Les instantànies no poden deixar-te indiferent, transmeten una sensació d'esperança i de futur que són motius d'alegria i que el fotògraf aconsegueix transmetre.

S'explica com van arribar les fotografies a l'escola i com se'ls van anar trobant diferents llocs a diferents espais. Els alumnes menors de 5 anys van mirar les fotografies i se'ls va demanar que en portessin d'ells amb les seves mares o que en fessin dibuixos. Així, van poder comparar les seves experiències amb les de les fotografies. Als alumnes de primer, segon i tercer se'ls va explicar amb més profunditat cada imatge: país, situació, etc. i van treballar molt les vivències del que ells fan amb les seves mares. Els més grans, els de quart, cinquè i sisè, van fer un treball de geografia més intens i van llegir-se els textos del Bru Rovira i van preparar preguntes per fer-li. En general, els alumnes van sorprendre's de que hi hagués una fotografia feta a Barcelona, van tenir la sensació de que no totes les desgràcies passen tan lluny.

Per acabar amb l'activitat, es van exposar a la Sala d'Actes de l'Ajuntament del municipi les fotografies del Bru Rovira i els dibuixos dels alumnes. Hi va assistir l'autor i va anar explicant amb detall les anècdotes i històries de cada fotografia. Les mares es mostraven especialment satisfetes perquè, en general, només van sortir els aspectes positius de la relació mare - fill/a.

Carmina Álvarez -Experiència del CEIP Bernat de Boïl, de Barcelona

Aquest centre està situat en un barri marginal de Barcelona i molts alumnes són gitanos. Les més interessades en dur a terme l'activitat van ser la pròpia ponent, de P3 i una professora de sisè: els nens i nenes més petits i més grans de l'escola. Van plantejar-se l'objectiu de copsar les emocions i sentiments que suggereixen les fotos i connectar-se amb la relació amb la mare.

Amb els alumnes de sisè es va partir de la pròpia relació amb la mare: records, canvis en aquesta relació al llarg dels anys. Es van fer sessions a l'aula per a posar en comú aquests sentiments i aquests canvis. També van connectar amb les injustícies humanes que es desprenen de les fotografies. L'experiència amb els de P3 va consistir en que els nens i nenes representessin a l'aula les situacions que es reflectien a les fotografies.

Maite Mases - Experiència del CEIP Les Glòries Catalanes, de Barcelona

Aquesta experiència amb alumnes de 3 i 4 anys es la divideix en les següents etapes:

- 1) S'introdueix l'exposició amb una nina, la Bimba, que ve de Zanzíbar i porta una carta. Els nens i nenes comencen a portar fotografies amb les seves mares, fan dibuixos i intercanvien vivències i sentiments en rotllanes a l'aula.

- 2) Arriba una segona carta de la Bimba. Porta un disquet amb les fotografies d'en Bru Rovira, que el presenta com un amic seu. Els alumnes miren l'exposició a través de l'ordinador i prenen consciència de que hi ha maneres de fer diferents de les nostres.
- 3) Arriba l'exposició a l'escola i segueix generant comentaris i intercanvis d'experiències i de sentiments.
- 4) Es fan parelles d'alumnes a l'aula i se'ls diu que facin el que els agrada que els faci a ells la seva mare.
- 5) Finalment, es munta a l'escola l'exposició per a les famílies, que deixen comentaris escrits. Es comenta com a particularitat d'aquesta escola, que els pares van reclamar la seva presència en aquest experiència, i que s'està pensant fer una experiència similar amb pares i avis.

Debat

Es comenta la importància de parlar amb les famílies i dir el que es vol fer abans de dur l'experiència a un centre, per tal d'evitar reaccions adverses. Es parla de la diversitat de les famílies i que la idea que més mal fa és la d'un únic model de família. Es comenta com hi ha nens i nenes que no tenen fotografies familiars i que és millor parlar-ne, treure els problemes i conflictes, compartir-los.

Es comenta el paper del pare. Tot i que és un fet molt necessari i positiu la implicació actual dels pares, es constata que els fills prefereixen treballar aquestes experiències amb les mares.

Es parla també, per acabar, de la importància del contacte físic amb el fill o la filla, de la importància de cantar-li al nen o nena, de donar-li el pit, etc. La manca de contacte genera agressivitat en els nens i nenes.